

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK LEŚNYCH
i TECHNOLOGII DREWNA
www.knlitd.pan.pl
Wydział II Nauk Biologicznych

Warszawa, 10.08.2018 r.

Szanowny Pan
Prof. Jarosław Gowin
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Dotyczy: DLP.ZLN.1201.17.2018.AL
W trybie konsultacji społecznych

Szanowny Panie Ministrze,

W projekcie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 lipca 2018 r. (w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych) leśnictwo zostało uznane jako jednolita dyscyplina z rolnictwem i rybactwem (dyscyplina 4.1) w ramach dziedziny nauk rolniczych (dziedzina 4).

Opierając się na aktualnym stanie wiedzy oraz stosowanych metodach badawczych, a także funkcji i znaczeniu lasów w światowych celach związanych ze zmianą klimatu oraz roli leśnictwa w gospodarce kraju Komitet Nauk Leśnych i Technologii DREWNA Polskiej Akademii Nauk, po wnikliwej analizie i dogłębnej dyskusji apeluje o pozostawienie leśnictwa jako osobnej dyscypliny naukowej.

Współczesne badania naukowe zarówno w zakresie badań podstawowych, jak i wdrożeniowych stawiają zupełnie **inne cele** w dyscyplinie leśnictwo i **różnią się diametralnie** od badań z zakresu rolnictwa, a tym bardziej rybactwa.

Badania z zakresu leśnictwa związane są z wieloaspektową funkcją lasów i uwzględniają zrównoważony system gospodarowania ekosystemami leśnymi. Oprócz funkcji gospodarczych, jakże ważnych dla gospodarki kraju, muszą być w leśnictwie realizowane funkcje pozagospodarcze: środowiskowe (ochrona przyrody, glebochronne, wodochronne, krajobrazowe) i społeczne (rekreacyjne, obronne i inne), mające niewątpliwie duży wpływ na poprawę jakości życia społeczeństwa.

Takie badania wymagają **innej metodyki i podejścia** niż w przypadku rolnictwa, a podstawową różnicą jest fakt rozpatrywania procesów i powiązań ekologicznych funkcjonowania ekosystemów leśnych w dłuższej, co najmniej **kilkudziesięcioletniej perspektywie, aniżeli jedno- i dwuletnich cyklach produkcji rolniczej**. Czyż można sobie wyobrazić zastosowanie metod badań rolniczych do badania walorów przyrodniczych Puszczy Białowieskiej? Cóż wspólnego mają badania sukcesji biocenoz leśnych z badaniami nad zwiększaniem plonowania upraw rolniczych?

Rozdział leśnictwa od rolnictwa nastąpił blisko 100 lat temu. Stało się tak między innymi dlatego, że cele badawcze, metody badań, a także zakres zainteresowań różniły te dwie dyscypliny naukowe.

Z tego też powodu **światowa nauka idzie w innym kierunku** niż proponowane obecnie zmiany. Leśnictwo mianowicie całkowicie zerwało związki z kierunkami rolniczymi, natomiast zacieśnia związki z kierunkami środowiskowymi i ochrony przyrody.

W ostatnich latach obserwujemy w polskiej nauce podniesienie poziomu badań w zakresie leśnictwa, a dwa z trzech Wydziałów Leśnych uzyskały kategorię naukową „A” w bieżącej parametryzacji. Ponadto, poza znaczącym podniesieniem jakości badań naukowych (kat. A), wydziały leśne otrzymują wyróżnienia za jakość kształcenia na kierunku leśnictwo przyznawane przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Warto podkreślić, że wyniki badań leśnych stają się rozpoznawalne na świecie, poprzez publikacje naukowe pracowników uczelni i instytutów (około 700 naukowców), które ukazują się w czasopiśmie o zasięgu światowym. Według baz *Web of Science* istnieje ponad 100 tytułów czasopism leśnych i pokrewnych leśnictwu posiadających *impact factor*. Dodać należy, że czasopisma z zakresu leśnictwa reprezentują odrębny od rolnictwa profil naukowy.

Przed dyscypliną naukową leśnictwo pojawiają się nowe problemy i zadania o zasięgu krajowym, ale i globalnym, mianowicie wpływ lasów na łagodzenie zmian klimatycznych czy sekwestracja dwutlenku węgla, wpływ lasów na gospodarkę wodną kraju w obliczu narastających katastrof suszy i powodzi, ochrona zasobów glebowych czy wreszcie ochrona bioróżnorodności i zasobów genowych ekosystemów leśnych, w tym także na terenie obszarów Natura 2000, parków narodowych i rezerwatów przyrody. Te wszystkie wyzwania nie mają wiele wspólnego z naukami rolniczymi.

dr Tomasz Zawila-Niedźwiecki

Przewodniczący
Komitetu Nauk Leśnych
i Technologii Leśnictwa PAN

prof. dr hab. Tomasz Zawila-Niedźwiecki